

Slovenski citrar

Citrarsko društvo Slovenije, Aškerčeva ulica 9, 3310 Žalec, www.citre-drustvo.si

junij 2012, leto 13, številka 1 (23)

NAVKLJUB KRIZI

Po enoletnem premoru je pred vami nova številka Slovenskega citrarja. V decembru običajne številke ni bilo, ste pa vsi redni člani dobili notno zbirko našega neumornega aranžerja Tomaža Plahutnika, za kar se mu še enkrat iskreno zahvaljujem.

Zahvaliti bi se pravzaprav moral še marsikomu izmed vas, ki vsak po svojih močeh pripomorete, da se citrarstvo v Sloveniji tako lepo razvija. Kljub krizi je za nami uspešno izpeljano 1. tekmovanje citrarjev v okviru TEMSIG-a, izšlo je nekaj novih notnih izdaj za citre in CD plošča, lepo je potekal 1. citrarski abonma in naši ustaljeni citrarski seminarji. Zelo uspešno in najbolj številčno doslej smo zastopali našo nacijo na obeh festivalih in tekmovanju v tujini. Začel je delovati novi šolski citrarski orkester, za učenje citer so se odločili novi kandidati, tako mlajši kot starejši, obeta se, da se bo v nekem doglednem času rešilo tudi vprašanje pouka citer na glasbeni gimnaziji in najbrž sem še kaj spregledal.

Verjetno ste opazili, da sem običajno v teh mojih uvodnih »modrovanjih« optimističen. Seveda bi se našlo tudi kaj za kritičen zapis,

a to prepuščam tistim, ki so bolj pesimistično razpoloženi in ne morejo brez kritiziranja in jamranja. Čeprav se bo mogoče komu zdelo čudno, moram reči, da sem vesel, da se je v tem letu kar nekaj naših članov izpisalo iz društva, saj res nima smisla, da ostajajo člani in jih terjamo za večletno članarino, če so se njihovi cilji in prioritete spremenili. Akcija naše blagajničarke glede plačevanja članarine je bila uspešna, pridružilo pa se nam je tudi nekaj novih članov, katerim izrekam dobrodošlico. Vsem, ki redno plačujete članarino se zahvaljujem za vsak vaš prispevek.

Trdim, da nam kljub krizi uspeva. Prav lahko se zgodi, da bo javno šolstvo zaradi finančnih razmer še na udaru in s tem tudi izvajanje pouka citer v glasbenih šolah ter želeno podaljšanje izobraževanja s šest na osem let v nižjih glasbenih šolah, uvedba citer v srednje šole in še v nekatere nižje glasbene šole, kjer obstaja interes. Zaradi krize bodo verjetno morale te naše želje malo počakati, a tako, kot smo uspeli s citrami v TEMSIG-u, tako bo enkrat prišel tudi čas za zgoraj omenjene cilje.

No, če pogledamo malo v zgodovino, citre nikoli niso bile ravno glasbilo najbogatejših slojev, prej so si z njimi lepšali življenje nekoliko manj bogati in preprosti ljudje. Mogoče ravno s krizo prihajajo še bolj ugodni časi za citre. Navsezadnje za nakup klavirja potrebujemo kar nekaj denarja in v stanovanju tudi dovolj prostora, s citrami pa je drugače. Če sarkoli se že lotimo pa je pomembno, da imamo voljo in veliko potrpljenja, kar glasbeniki, posebej še citrarji, dobro vemo. Kot je zapisala gospa Nada Svetina v svojem prispevku: »Kjer je volja, je tudi pot!«

Križnostrunske citre (foto: I. Zupanc)

Peter Napret

CITRARSKO TEKMOVANJE - TEMSIG

Po dolgoletnih željah slovenskih učiteljev citer, pisanju raznih vprašanj in peticij na številne naslove, se je v minulem šolskem letu (februar in marec) le zgodilo prvo tekmovanje citrarjev v okviru TEMSIG-a. Doslej so naši citrarji tekmovali v okviru državnih tekmovanj, ki smo jih pripravljali pri Citrarskem društvu Slovenije.

Za tiste, ki vam ni poznano: TEMSIG je kratica za Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov in baletnih plesalcev. Letos je potekalo že 41-ič. Ker je inštrumentov in tudi drugih disciplin (petje, solfeggio, balet) precej, in s tem tudi udeležencev, se tekmuje vsako leto v drugih disciplinah. Nekako vsake tri leta pa pride na vrsto določen instrument. Letos so mladi tekmovali v disciplinah violina, viola, violončelo, kontrabas, kitara, harfa, citre, orgle, solfeggio in komorne skupine s pihali. Pred državnim tekmovanjem potekajo tudi regijska tekmovanja po različnih glasbenih šolah v Sloveniji. Žal se je vodstvo TEMSIG-a odločilo, da bodo s citrami tekmovali le v kategorijah do 15 let.

Citrarji so se letos na predtekmovanjih predstavili na glasbenih šolah v Novi Gorici, Škofji Loki, Ljubljani Moste – Polje, Sevnici in Celju. V TEMSIG-ovo državno tekmovanje v Brežicah se je uvrstilo 29 citrarjev, ki jih je ocenjevala strokovna komisija v sestavi: Neli Zidar Kos (predsednica) ter Ilse Bauer – Zwonar in Silviya Igerc iz Avstrije (članici).

Rezultate tekmovanja lahko preberete na spletni strani www.temsig.si, tukaj pa bom navedel le tri najvišje ocenjene v posameznih

Izidor Tojnko na tekmovanju v Brežicah

kategorijah: 1. a kategorija Monika Stefancioza (GŠ Laško – Radeče, mentorica Janja Brlec), 1. b kategorija Vanessa Vrečič (GŠ Risto Savin Žalec, mentorica Irena Glušič) ter Anja Drstvenšek (GŠ Sevnica, mentorica Tinka Vukič).

To tekmovanje velja za precej zahtevno v vseh disciplinah, zato smo veseli, da so naš inštrument vrstili med tekmovalne discipline. Upam, da smo sestavljalci tekmovalnega programa, mentorji in naši učenci nekako dosegli zaželeno nivo, ter, da se bo zgodba s tekmovanjem citrarjev v TEMSIG-u v prihodnosti še nadaljevala in nadgrajevala.

Peter Napret

ZITHER 9

V Nemčiji, v prestolnici citrarstva, v Münchnu je letos spomladi spet potekal citrarski festival, tokrat pod zaporedno številko 9, torej ZITHER 9. V okviru festivala je bilo že 5. mednarodno citrarsko tekmovanje za nagrado Ernesta Volkmana (17. in 18. marec), dvodnevna mednarodna citrarska delavnica in sam festival od 30. marca do 1. aprila 2012.

Ta festival spremljam že od začetka, ko je bil leta 1995 organiziran prvič pod imenom ZITHER

Duo Fantazija, Franja Kočnik in Irena Zdolšek na festivalu Zither 9

Skupina »Kerschbam Zithermusik«

1. Potem sem bil kot poslušalec oz. obiskovalec skoraj na vseh, aktivneje pa smo Slovenci na njem prisotni od leta 2004, ko se je odvijal 5. festival. Takrat smo sodelovali v velikem mednarodnem projektu Hide@park in na 1. tekmovanju. Pravzaprav smo od takrat naprej nepogrešljivi udeleženci. Na vseh tekmovanjih doslej so bili naši citrarji (predvsem citrarke!) nagrajeni in opaženi, Slovenci pa sodelujemo tudi kot člani ocenjevalnih komisij. Tudi v citrarski delavnici (workshop) vedno sodeluje kakšen naš citrar. Pri tem je v zadnjih letih precej aktivna Irena Zdolšek, ki pripravlja slovenske udeležence.

Obisk na sejmu, foto: P. Napret

Na koncertih festivala redno igrajo naše citrarke, ki študirajo v Münchnu in tudi tiste, ki so že zaključile študij, pred leti pa se je uspešno predstavila tudi etno skupina Trutamora Slovenica.

Monika Rožej, nagrajenka v kategoriji od 14 do 18 let.

Precejšen delež koncertov je sicer namenjen sodobni glasbi in novitetam za citre. Tokrat je bila v okviru festivala krstno izvedena tudi slovenska

noviteta Dva nokturna za duet citer (Črt Sojar Voglar, *1976) napisana po naročilu dueta Fantazija in v njegovi izvedbi (Zdolšek, Kočnik). Letos je naše društvo že tretjič sodelovalo tudi na razstavi, kjer smo predstavljali našo dejavnost, notne izdaje, plošče in odgovarjali na številna vprašanja. Največkrat nas sprašujejo kako to, da so naši mladi citrarji tako uspešni in kako to, da imamo toliko učencev. Ponavadi iščem razne odgovore in analize zakaj je tako, ko pa nimam več moči za dolge stavke enostavno odgovorim: »Ker je pri nas takšen luft!«

Ditka Založnik, nagrajenka v kategoriji najmlajših

No in ta slovenski zrak je bil kriv, da smo imeli letos na tekmovanju rekordno udeležbo: 14 udeležencev iz Slovenije. Tekmovali so v treh starostnih kategorijah in v vsaki so bile najboljše Slovenke. V kategoriji odraslih si delita 2. nagrado naša Neli Zidar Kos in Nemka Regina Frank (1. in 3. nagrade niso podelili), v kategoriji od 14 do 18 let je bila edina nagrada podeljena naši Moniki Rožej, v kategoriji najmlajših pa sta si prvo

nagrado razdelila Italijan **Andreas Bergmeister** in naša Ditka Založnik.

Neli Zidar Kos prejemnica 2. nagrade na tekmovanju

Čestitke vsem našim dvanajstim citrarkam in dvema citrarjema ter njihovim mentorjem, na nagrajenke smo pa seveda še posebej ponosni!

Peter Napret

PRVA SEZONA CITRARSKEGA ABONMAJA

Za nami je prva koncertna sezona citrarskega abonmaja v organizaciji Zavoda za kulturo, šport in turizem (ZKŠT) Žalec. Pobudnik tega koncertnega cikla, predlagatelj programa in avtor prispevka, sem že dolgo razmišljal o čem podobnem. Spraševal naokrog različne organizatorje kako bi citre lahko še bolj predstavili kot koncertni inštrument in hkrati vzgajali koncertno publiko. Prvi pravi odziv sem dobil na zgoraj omenjenem zavodu in v njihovi voditeljici programa kultura, gospe Lidiji Koceli.

Koncert Franje Kočnik in Irene Zdošek

Za rdečo nit 1. cikla sem izbral naše diplomirane citrarke. 16. oktobra lani sta nastopili Irena Glušič in Doroteja Dolšak z gostjama Suzano Hebar (kitara) in Agato Gojkošek (flavta) – tako se je rodil sestav »Štiriangek« o katerem bomo gotovo še kaj slišali. 20. novembra je nastopil Duo Fantazija v sestavi Irene Zdošek in Franje Kočnik, ki sta se pred tem pod tem imenom že nekajkrat pojavili na koncertnih prizoriščih po Sloveniji. 22. januarja je nastopila Janja Brlec s solističnim citrarskim programom, za sklep abonmaja pa sta 4. marca nastopili še Mihaela Komočar (sopran) in Tinka Vukič (citre). Kljub nekaterim nerodnostim, večjim in manjšim or-

Koncert Irene Glušič in Doroteje Dolšak z gostjama (foto P. Napret)

Koncert Mihaele Komočar in Tinke Vukič

ganizacijskim napakam je 1. sezona citrarskega abonmaja dobro uspela. Seveda pa je vedno lahko še boljše, tako upam, da bo naslednja sezona popravila prvi vtis pri preveč kritičnih abonmentih, ter, da se bo ta oblika koncertnega življenja resnično »prijela« v Savinjski dolini in mogoče tudi drugod po Sloveniji. ZKŠT Žalec pred vsako koncertno sezono izda lično knjižico svojih abonmajev med katerimi so gledališki, potujoči, cici, glasbeni, narodno-zabavni in od lani tudi citrarski abonma. Lanskoletna knjižica je izšla v skoraj 3000 izvodih in kar nekaj ljudi je lahko vsaj prebralo, da s citrami mislimo resno.

Koncert Janje Brlec

Upam, da bo v naslednji sezoni na citrarski abonma zašel tudi kakšen ljubitelj glasbe, ki citer še ne pozna, še bolj zadovoljen pa bi bil, če bi koncerte obiskovali vsaj citrarji. Predvsem učitelji citer bi morali biti tisti, ki nas to najbolj zanima in s svojo prisotnostjo na koncertu dajemo zgled drugim. Kaj pomaga, če pregovorimo učenca in njegove starše naj pridejo na koncert, potem pa nas samih tam ni?!

Iz galerijskega prostora Doma kulture v Grižah se bo abonma v sezoni 2012/13 selil v Grad Komenda na Polzeli. Poleg žalskega ZKŠT bo soorganizator tudi Zavod za kulturo, turizem in šport Polzela, koncerti bodo tako kot minulo sezono ob nedeljah ob 17. uri, več o programu, točnih terminih pa boste izvedeli v abonmasjki knjižici, na internetu in drugod.

Peter Napret

SPOMIN IZ DAVNIN

Ob 1. abonmajskem koncertu citrark...

Z minljivim peresom pišem o nečem, kar ne mine... o ljubezni do glasbe, ki so jo nizale na notno črtovje roke skladateljev od davnin do danes... o nadarjenosti, pridnosti in vztrajnosti deklet - glasbenic, ki so nam s svojim muziciranjem dale del sebe in poskrbele za to, da je sončno nedeljsko popoldne, 16.10.2011 postalo čudovit spomin iz davnin... za prihodnost!

V dvorani Doma kulture Svoboda Griže je nastopil duet na citrah: Irena Glušič in Doroteja Dolšak, z gostjama flavtistko Agato Gojkošek in kitaristko Suzano Hebar. Predstavile so nam raznolik glasbeni program: od najstarejše Caccinijeve Ave Marie (1550-1618) do sodobnih muzikalnih balad Urške Orešič iz leta 1981, ki so jih obogatile z nagovorljivim besedilom Ferija Lainščka iz pesmi: Spomin iz davnin in Pesem o ljubezni. Vsaka od izvajanih skladb je bogatila na svoj način in nam nenehno dokazovala, kako vsestranske umetnice so izvajalke. V podrobnejšo kritiko izvajanja se kot »rosna« učenka citer sploh ne upam spuščati, saj se strinjam z mislecem, ki pravi: »Kritik dokazuje avtorju, da ne dela tako, kot bi delal on, če bi znal.« Edino, kar bi izpostavila kot moteč element pri abonmajskem koncertu je morda neprimeren prostor, saj nas je zraven lesenih »premikajočih« stolov motil tudi glasen zvok bančnega avtomata v stavbi, kar je nam, ki smo bili v tej dvorani prvič še bolj otežilo zbrano poslušanje. Sicer pa je zanimiv program in kvalitetno izvajanje glasbenic močno preseglo zgoraj omenjeno pomanjkljivost.

Oba koncertna dela so dekleta zaključile s slovenskimi pesmimi: prvega s prekmursko narodno Venci Beili, drugega pa z Venčkom dekliških (vse v priredbi Tomaža Plahutnika). Če so tehnično zahtevne skladbe bogatile um, so slovenske ogrele srce. Dekliški kvartet ne bi mogel lepše zaključiti koncerta. Ponosna in hvaležna sem se znova spomnila pregovora, da stojimo na ramenih naših prednikov.

Spominov iz preteklosti smo se dotikali tudi ob ponovnem, sicer

programsko malo spremenjenem koncertu deklet na Ptujju, ki so tokrat že nastopile pod imenom Štiriangel. Številni obiskovalci smo 17.11.2011 napolnili dvorano reflektorija Minoritskega samostana sv. Petra in Pavla. Znova smo za nekaj časa odložili šolske torbe, ugasnili računalnike in zapustili prepolne trgovine. Hitenje smo pustili pred vrati koncertne dvorane in se umirili ob nežnih zvokih citer, kitare in flavte.

En sam človek, ki je prevzet od stvari za katero živi in dela pomeni veliko silo. Kakšno moč ima šele skupina navdušenih smo znova izkusili ob zgoraj omenjenih koncertih. To so dekleta, ki sovražijo zapravljati svoj čas, ki ne živijo le zato, da bi bile srečne, temveč da uresničijo pomembne stvari in prerastejo povprečnost, v kateri živi večina ljudi. Začelo se je, kot verjetno vsaka velika stvar, dokaj neopazno. Morda ob neki ideji, vzpodbudi, študiju, nadaljevalo pa ob napornem delu in nenehnem poglobljanju. Nekje vmes je posegla verjetno še odločitev za službovanjem v Sloveniji, kljub mamljivim žarometom tujine.

Dekleta hvala vam za vzgled in za nepozaben spomin iz davnin...

Sabina Zavrnik iz Ptujja

Gumb za uglaševanje. Foto: I. Zupanc.

GREIZ, 17. NEMŠKI CITRARSKI DNEVI

Od 21. do 23. oktobra 2011 so v nemškem mestu Greiz, dežela Thüringen potekala tradicionalna prireditve Deutsche Zithermusiktage – nemški citrarski dnevi. Prireditve vsake štiri leta organizira Nemška citrarska zveza (Deutscher Zithermusik-Bund e. V.) v drugem kraju Nemčije. Sam sem pred leti že bil kot obiskovalec na enem od teh festivalov v Wasserburgu, tokrat pa smo se prireditve aktivno udeležili člani Slovenskega citrarskega kvarteta.

Čeprav prireditve bolj sloni na udeležencih iz Nemčije, vedno povabijo tudi kakšne goste iz tujine. No, tokrat smo to bili Slovenci: Irena, Anita Tomaž in moja malenkost. Predstavili smo

se na otvoritvenem koncertu s slovenskim programom v katerem ni manjkala glasba iz filma Cvetje v jeseni in Avsenikova Cvetiči lokvanj in slovenske ljudske viže.. Irena Zdolšek je naš program publiki predstavila v nemškem jeziku in doživeli smo lep odziv. Naslednji dan smo sodelovali še na razstavi not in citer ter tako dostojno predstavili našo citrarsko deželo. Festival je sicer bil pester, z več koncerti, predstavitev pouka citer, razstavo, workshopi in celo nedeljsko sve-to mašo na kateri so sodelovale citrarske sku-pine.

Peter Napret

DIPLOMSKI KONCERT ANITE VERŠEC

Pred skoraj polno unionsko dvorano v Mariboru, je v četrtek 19. aprila 2012 imela svoj diplomski koncert naša citrarka, pedagoginja in tudi računovodkinja Slovenskega citrarskega društva **Anita Veršec**. Svoj študij glasbene pedagogike na Pedagoški fakulteti v Mariboru je zaključila z diplomskim koncertom, katerega je pripravila in izvedla (dirigiranje) z **citrarskim orkestrom GŠ Brežice**. Diplomski koncert z naslovom **Ko strune citer zapoje** je izzvenel v sklopu programa festivala Attacca in pod mentorstvom vrhunske zborovodkinje **prof. Karmine Šilec**. Program je bil zanimiv in premišljeno tematsko raznolik. Ogrodje celega koncerta je bil citrarski orkester, ob katerem so se izmenjavali solisti: sopranistka Mihaela Komočar, flavtistka in vokalistka Maja Weiss, flavtistka Barbara Hotko ter citrarki Nevenka Kovačič in Ester Najger. V zadnjem delu koncerta pa se je orkestru in solistom pridružila še vokalna skupina Solzice in ob navdušenju poslušalcev zaključila koncert.

Slišati je bilo tako priredbe stare glasbe, filmske in pop glasbe, glasbe posebej pisane za citre in priredbe slovenskih ljudskih pesmi. Posebej pa

Na odru unionske dvorane

bi želel omeniti avtorsko delo Autumn (Jesen) mladega skladatelja Matjaža Predaniča, ki je bila prav posebej napisana za ci-

Karmina Šilec in Anita Veršec, foto Rozman

trarski orkester in vokalno skupino Solzice in ki je na tem koncert doživela krstno izvedbo. Gre za umirjen valček v modernejši kompozicijski tehniki, v katerem so se odlično tonsko dopolnjevali zvoki strun in ženski vokali. Diplomantka Anita Veršec je suvereno in dosledno dirigirala odlično pripravljenemu orkestru, zboru in solistom, še največ svojega dirigentskega znanja pa je morala pokazati prav pri nazadnje omenjeni skladbi.

Na koncu se je Anita ob številnih čestitkah, ki jih je prejela, tudi sama zahvalila (z solzami v očeh) vsem ki so ji pri tem projektu pomagali in kakorkoli stali ob strani pri njenem študiju. Še posebej je bila zahvala namenjena ravnatelju GŠ Brežice Dragutinu Križaniću in mentorici prof. Karmini Šilec. Tudi sam in v imenu vseh članov Citrarskega društva Aniti iskreno čestitam za ta cilj ki ga je dosegla in ji želim še naprej uspešno glasbeno pot na citrarskem področju.

Tomaž Plahutnik

30 LET UBRANIH STRUN

KUD Svoboda Griže je 23. marca 2012 organiziral koncert ob 30-letnici Ubranih strun. Poleg jubilarantov je na prireditvi v Kulturnem domu Griže nastopila še cela vrsta gostov od najmlajših citrark domačink Sare in Brine Gabrovec preko različnih narodno-zabavnih ansamblov, humoristov, harmonikarskega orkestra Griže, najstarejše citrarke domačinke Fanike Lapajne, citrarsko-violinskega dua Janja Brlec - Peter Napret, Neli in Karmen Zidar Kos do legende iz Logarske doline Karlija Gradišnika. Koncert je povezovala Danica Vončina - Veligovšek, posvečen pa je bil pokojnemu članu Ubranih strun Viliju Golavšku.

Vsi nastopajoči so na koncu zapeli skupaj, foto: Maks Malovrh

Skupina Ubrane strune je pričela s svojim delovanjem leta 1982. Že od samega začetka izvajajo predvsem ljudsko in ponarodelo slovensko glasbo. V tem času se je izmenjalo precej članov, v začetnih letih pa so nastopali Robert Cimerman, Valčka Gnus, Fani Lapajne, Cita Pospah, Trezika Žuža in Božo Trnovšek.

Najbolj plodna leta skupina doživlja od leta 1995 dalje, ko je posnela dve kaseti pri Miru

Karli Gradišnik, foto P. Napret

Ubrane strune v zdajšnji zasedbi, foto Maks Malovrh

Klincu v Libojah. Takrat je skupina delovala v zasedbi Valčka Gnus, Cita Pospah, Maks Malovrh, Vili Golavšek, Januš Grobelnik, Tilen Trnovšek in Božo Trnovšek. Nastopali so na več odmevnih oddajah tako na nacionalni TV kot tudi na regionalnih. Postali so zmagovalci oddaje meseca na Radiu Lenart. V teh letih gre velika zahvala za uspehe Valčki Gnus, ki je s svojim znanjem in zanosom prenesla znanje o ljudski glasbi na mlajše člane.

Trenutno skupina deluje v trio zasedbi Božo Trnovšek (citre, vokal), Januš Grobelnik (kitara, vokal) in Tilen Trnovšek (bas kitara, trobenta). Skupina ohranja tradicijo in še vedno izvaja predvsem ljudsko glasbo in pa tudi starejše narodnozabavne pesmi.

Peter Napret
(po zapisu z internetne strani KS Griže)

CITRARSKO DRUŠTVO SLOVENIJE

KONCERT ZA RAVNATELJA

19. junija letos je bil v dvorani gradu v Brežicah koncert citrarskega orkestra GŠ Brežice z gostjami Vokalno skupino Solzice, ki pod vodstvom Marjetke Podgoršek Horžen ravno tako deluje pod okriljem glasbene šole. Koncert je bil pravzaprav ponovitev diplomskega nastopa Anite Veršec, dirigentke orkestra, ki je bil v Mariborski dvorani Union, o katerem piše Tomaž Plahutnik. Čeprav se je Anita na koncu koncerta zahvaljevala nekaterim osebam, ki so ji pomagale na njeni poti do diplome, pa je bil celoten koncert pravzaprav posvečen ravnatelju GŠ Brežice, ki se v teh dne poslavlja od svoje funkcije in odhaja v pokoj. Pravzaprav je ravnatelj Križanič pomembna oseba v razvoju marsikaterega mladega glasbenika iz Brežic in seveda tudi Anite Veršec.

Organizacija koncerta (bila je večinoma v rokah Anite Veršec) in vse dogajanje okoli njega je bila ravnatelju prikrita. Vedel je le, da bo koncert, vse ostalo pa je bilo presenečenje. Priveditev je bila nabita s čustvi, polna hvaležnosti, da je ravnatelj Križanič vodil šolo tako kot jo je. Vezni tekst je spisala Danica Avšič, brala sta Robert Petan in Anja Urek, nastopilo je kar nekaj

solistov, višek večera pa je prav gotovo bil nastop ravnateljve soproge Elizabete Križanič, ki je zapela slovensko popevko Ti si moja ljubezen.

Koncerta sem se udeležil z namenom, da se gospodu Križaniču ob tej priliki zahvalim za njegovo veliko naklonjenost citram. V imenu Citrarskega društva Slovenije sem mu izročil zahvalno listino in povedal nekaj besed zahvale. GŠ Brežice je v zadnjih dvajsetih letih dosegla velik razvoj na vseh področjih, predvsem pa poznam citrarski oddelek, ki je že nekaj let največji v Sloveniji. Citrarski orkester, ki je bil nosilec koncerta, deluje že skoraj 15 let, v Brežicah smo imeli večkrat državna tekmovanja, citrarske seminarje in nazadnje letos spomladi še prvo citrarsko tekmovanje v okviru TEMSIG-a.

Vse je nedvomno zasluga citram naklonjenega ravnatelja Križaniča, zato smo mu slovenski citrarji hvaležni, saj njegovo delovanje pomembno ne le za Brežice, temveč za uveljavitev citer v celotnem slovenskem glasbenem šolstvu.

Peter Napret

Citrarski orkester Brežice z dirigentko Anito Veršec, desno od nje sedita Elizabeta in Dragutin Križanič, foto Rozman

INTERVJU Z JANJO BRLEC

Janja Brlec, foto: Svit Pintar

SC: Kdaj si se prvič srečala s citrami in zakaj ravno ta inštrument?

Janja Brlec: Prvič sem se srečala s citrami na Popoldnevu ob citrah na Kopitniku, ko sem bila stara 6 let. Citre so me že takrat navdušile in leto kasneje, ko smo šli zopet poslušati citrarje na Kopitnik sem vedela, da citre vsekakor želim igrati. Tudi jaz se velikokrat vprašam, zakaj ravno citre, pa ne poznam odgovora. Vem samo, da je to inštrument s katerim se najlažje izražam in da brez njega praktično ne bi znala več živeti.

SC: Kdo vse so bili tvoji učitelji in pri kom vse si še izpopolnjevala svoje znanje na citrah?

Janja Brlec: 12 let je bil moj učitelj Peter Napret. V času študija pa sem se izobraževala pri Georgu Glaslu. Obema sem zelo hvaležna za vso znanje in podporo. Oba sta mi dala tudi možnosti sodelovanja v različnih zasedbah in na različnih koncertih, kar je bilo meni, ki sem rada na odru in vedno rada delam nove stvari,

zelo pomembno. Udeleževala sem se še raznih seminarjev, ki so jih vodili: Harald Oberlechner, Freddy Golden, Ilse Bauer - Zwonar, Wilfried Scharf, Wolfgang Schipflinger, Helena Hartman, Michal Müller.

SC: Svoj izjemni glasbeni talent nisi omejila samo na citre. Si tudi učiteljica klavirja in nekajkrat smo te že slišali tudi peti. Nam lahko kaj več poveš o tem?

Janja Brlec: Klavir igram od svojega desetega leta. Naredila sem umetniško gimnazijo z glavnim predmetom – klavir pri mag. Larisi Čanji in spec. Benjaminu Govžetu. Na Visoki šoli za glasbo in gledališče v Münchnu pa sem naredila državni izpit za poučevanje klavirja. Pojem pa zgolj za zabavo. Lansko leto sem se začela učiti petje pri Boštjanu Korošču. Vseskozi sem rada pela a nikdar nisem imela poguma, da bi se petja tudi učila. Ko pa smo imeli v okviru študija predmet petje, sem dobila pogum, saj sem spoznala, da je glas možno z učenjem razviti.

SC: Kako so študij v tujini sprejeli tvoji najbližji?

Janja Brlec: Moja družina je bila pripravljena na to, saj moja odločitev ni bila iz danes na jutri, ampak so že veliko prej vedeli, da bom šla v tujino. Vseskozi so me podpirali in mi bili v veliko oporo. Seveda pa je bila to velika sprememba ne samo zame, temveč tudi za njih.

SC: V takšnih situacijah se življenje kar spremeni. Kakšne izkušnje si poleg glasbenega znanja še pridobila v Münchnu?

Janja Brlec: Postala sem bolj samostojna, spoznala še drugačno kulturo, tempo življenja in lahko rečem, da sem po štirih letih v Münchnu odrasla. München ti da neko širino, saj je res zelo (multi)kulturno mesto. Veliko je bilo tudi študentov iz vseh koncev sveta, tako je zelo zanimivo spoznati njihov način življenja. V lepem spominu so mi ostala tudi druženja s pevci iz katoliške misije, ki jih vodi Neli Zidar Kos, ki je tudi študentka citer v Münchnu.

SC: Ali misliš, da te je ta smer študija dovolj pripravila na poklic učiteljice citer?

Janja Brlec: Georg Glasl je odličen učitelj in moram reči, da me je sam pouk citer pri njem zelo navdušil in da kdor se želi učiti lahko pri njem

Eden prvih nastopov Janje Brlec v Zdravilišču Laško, iz osebnega arhiva J. B.

pridobi ogromno znanja. Za sam poklic učiteljice pa mislim, da so koristne tudi izkušnje. Na začetku delaš še napake in se iz njih učiš, vidiš kaj deluje pri samem pouku, kaj še moraš izboljšati in izpopolniti, iščeš rešitve, kako otrokom na njim najbolj razumljiv način razložiti določeno temo ...

SC: Kateri nastop ali koncert se ti je najbolj vtisnil v spomin in zakaj?

Janja Brlec: Najbolj se mi je vtisnil v spomin koncert v Kulturnem centru Laško, ki sem ga pripravila, preden sem šla v München. Na koncertu so bili gostje s katerimi sem sodelovala: učitelj Peter Napret, sopranistka Mojca Bedenik, Godba slovenskih železnic Zidani Most, Ansambel Dori, Ansambel Franca Žerdonerja, folklorna skupina iz Trbovelj. Strah me je bilo ali bo prišlo kaj ljudi ali ne, ker je dvorana kar velika. Na koncu je bila dvorana skoraj polna in super vzdušje, kar je bila odlična popotnica za pot v München.

SC: Se ti je na kakšnem nastopu zgodilo že kaj nepričakovanega?

Janja Brlec: Zame je bilo veliko presenečenje in veliko veselje, ko je prišel učitelj Peter Napret na moj diplomski koncert v München. Petra zelo spoštujem in sem mu hvaležna, da mi je vedno v oporo, pomaga mi, ko rabim kakšen nasvet, zato mi je to še toliko več pomenilo.

SC: Kot že vemo, si zelo aktivna na citrarskih in drugih prireditvah. Vseeno nam zaupaj, na katerih festivalih, seminarjih in ostalih prireditvah si že sodelovala?

Janja Brlec: V gimnazijskih letih sem veliko na-

stopala na narodnozabavnih prireditvah, ki jih je vodil Tone Vrabl (Pokaži kaj znaš Dobje, Vrtiljak polk in valčkov,...) ter z vokalno skupino medicinskih sester Cvet iz Celja. Sodelovala sem na citrarskih festivalih v Laakirchnu, Linzu, Münchnu, slovenskih citrarskih festivalih in srečanjih (Ermanovec, Kopitnik, Prešmentane citre v Velenju) itd. Prijetna izkušnja mi je bilo igrati v gledališki igri »What the building saw« v Münchnu. V okviru študija sem sodelovala tudi na različnih festivalih na primer Münchener Bienalle in podobno.

SC: Na 4. mednarodnem citrarskem tekmovanju Ernst Wolkmann-Preis v okviru citrarskega festivala Zither 8 si poleg Johannes Rohrer-ja postala absolutna zmagovalka. Kakšni so občutki ob tako velikem uspehu? Nam lahko zaupaš, koliko truda je bilo vložena?

Janja Brlec: Občutki so lepi. Truda in odrekanih je bilo ogromno, ne samo tistih par mesecev pred tekmovanjem ampak celih 15 let. To mi je neka potrditev, da sem na pravi poti.

SC: Na katerih tekmovanjih si še sodelovala?

Janja Brlec: Na različnih tekmovanjih narodnozabavne glasbe npr. Pokaži kaj znaš Dobje in tekmovanje na Dolgi Gori. Na državnih citrarskih tekmovanjih, na Mednarodnih tekmovanjih v Münchnu, na mednarodnem tekmovanju glasbenikov ITHAKA v Ljubljani. Teh tekmovanj je bilo veliko in moram reči, da imam za zdaj tekmovanje dovolj.

SC: Kakšno je sicer tvoje mnenje o tekmovanjih?

Janja Brlec: Tekmovanja so koristna, ker moraš pripraviti program in s tem ogromno vadiš in se veliko naučiš. Mislim, da je pomembno da se

duo violina in klavir s Petrom Napretom pred odhodom v München

zavedaš, da tekmuješ sam s seboj in s svojim znanjem in ne z drugimi. Učiš se iz svojih napak, od komisije pa lahko dobiš tudi kako kritiko, ki jo moraš vzeti za dobro in se iz nje kaj naučiti.

SC: Glasbeniki se pri nastopanju velikokrat srečujemo s tremo, vendar pri tebi tega skorajda ni opaziti. Kakšen je tvoj recept za tako suvereno nastopanje, ali misliš, da je to človeku pač prirojeno?

Janja Brlec: Trema je pri meni vedno prisotna. Včasih več, včasih manj. Res pa je, da zelo rada nastopam in da mi je najlepši občutek, ko se vživim v glasbo in mi nastop uspe. Je pa sam nastop velikokrat odvisen ne samo od znanja in količine treme, ampak tudi od takratnega počutja, publike in samega vzdušja.

SC: Katero zvrst glasbe najraje igraš na citrah?

Janja Brlec: Samo ene zvrsti ne morem izpostaviti, ker mi je pri vsaki zvrsti kaj všeč in ker se to tudi spreminja glede na moje razpoloženje. Trenutno zelo rada igram S. L. Weissa, slovenske ljudske in kakšno popularno skladbo, kjer lahko malo za zabavo zapojem zraven.

SC: S poučevanjem imaš že nekaj izkušenj, poučuješ na GŠ Laško – Radeče in v Vocal BK studiu. Kaj te razveseljuje pri tem poklicu in kaj mogoče pogrešaš?

Janja Brlec: Razveseljuje me delo z otroki in samo širjenje znanja. Pogrešam samo malo več časa zase, za vadenje citer in klavirja.

SC: Koliko misliš, da je učitelj glasbe oz. instrumenta pomemben v otrokovem glasbenem razvoju?

Janja Brlec: Učenje instrumenta na splošno dobro vpliva na otroku, razvija motoriko rok, postane bolj discipliniran, vpliva tudi na procese učenja na splošno, otrok dobi nov krog prijateljev,... Zdi se mi pomembno tudi, da je odnos med učiteljem in učencem prijeten, da jim damo občutek, da so pomembni in da zmorejo uresničiti cilje s svojo pridnostjo in vestnostjo.

SC: Igraš še kak instrument poleg citer in klavirja, se še kako drugače glasbeno udeležuješ?

Janja Brlec: Igram samo citre in klavir. Od septembra lani pa vodim Moški pevski zbor Sedraž, kar je zame nabiranje izkušenj na tem področju.

Janja Brlec, foto: Svit Pintar

SC: Kakšno glasbo sicer rada poslušаш? Mogoče tvoj najljubši glasbenik/ca ...

Janja Brlec: Poslušam skoraj vse zvrsti glasbe. Trenutno pa kar naprej poslušam pevko Adele.

SC: Če bi imela to vedenje kot ga imaš sedaj in bi bila spet stara 19 let, bi se še enkrat odločila za študij citer?

Janja Brlec: Sigurno.

SC: Kakšno se ti zdi stanje citrarstva v Sloveniji?

Janja Brlec: Imamo veliko mladih citrarjev, kar je zelo spodbudno. Malo zavirajoče je za nas samo to, da citre niso na voljo na srednji glasbeni šoli oz. umetniški gimnaziji ter na Akademiji za glasbo. Ko se bo to zgodilo, pa bodo vse ovire premagane. Mislim pa, da nam bo tudi to slej ko prej uspelo.

SC: Kaj bi po tvojem morali delati v Citrarskem društvu Slovenije, da bi še izboljšali stanje citrarstva pri nas?

Janja Brlec: Mislim, da je potrebno samo dobro sodelovanje med učitelji citer, dobri odnosi med njimi in iskrena prijateljstva.

Spraševala je Doroteja Dolšak

IVAN JELINČIČ

Tokrat bi vam rad predstavil ljudskega godca, ki to prav gotovo je. Marsikdo se predstavlja, kot ljudski godec, a se mi pri mnogih zdi ta »naziv« vprašljiv. Nekateri so pač ljubiteljski glasbeniki, lahko zelo dobri, a pri ljudskih godcih pričakujem neko izvirnost, ki se res oplaja v ljudskem izročilu, v naravi, življenju na vasi, kmečkih delih in šegah. Ivan Jelinčič, ki sem ga podrobneje spoznal lansko poletje, je prav gotovo tak. Sicer pa, karkoli se zaigra na bordunske citre, zveni preprosto, ljudsko.

Za tiste, ki ne poznate bordunskih citer naj na kratko razložim. Na prvi pogled so enake koncertnim citram, a je njihov trup precej manjši. Prečke na ubiralki so razporejene diatonično, in s štirimi strunami, ki so uglašene na isti ton, se igra ves čas v istem tonovskem načinu. Nekaj prostih strun na Jelinčičevih citrah zveni ves čas v D - duru. V desni roki ima citrar trzalicico s katero brenka po vseh strunah hkrati. Ker se spremljava vedno enako oglašča, tem citram pravimo bordunske citre. Bordun je namreč nepretrgano zvoneč nizek ton ali akord in je pravzaprav prastara oblika večglasja. V današnjem času smo navajeni lepih izdelanih harmonij tudi pri ljudskem petju in se premalo zavedamo, da je bila verjetno ljudska pesem v davni preteklosti veliko bolj preprosto harmonizirana kot danes.

Pri Ivanu Jelinčiču smo bili na kratkih počitnicah saj ima ob Soči kmečki turizem in lansko toplo poletje je imel polno zaseden kamp in tudi sobe so bile polne. Večkrat svoje goste razveseli s svojim citranjem in tudi tokrat je kar sam prine-

Ivan Jelinčič, foto: P. Napret

sel instrument in zaigral. Vmes sem mu postavil nekaj vprašanj.

SC: Kakšne strune pa imate na vaših citrah?

Ivan Jelinčič: Ene so kitarske, druge so od citer ali kar pač pride pod roke ...

SC: Ste kdaj igrali tudi kakšen drugi instrument?

Ivan Jelinčič: Kot otrok sem se učil tri leta violine na glasbeni šoli v Tolminu, nekaj let sem igral tudi kitaro. Tako, da imam nekaj glasbene podlage za ta moj inštrument, ki je veliko bolj preprost od drugih.

SC: Kje ste dobili bordunske citre?

Ivan Jelinčič: Te citre je kupil oče leta 1948 v Kamniku. Že takrat so rekli, da so bile stare preko 100 let, tako da ne vemo točne letnice izdelave. Preko 60 let so že v naši družini. Tukaj jim rečemo preprosto citre, hčerka je nekje zasledila izraz alpske citre. So pa bili pri nas nekoč eni gostje iz Francije, ki so povedali, da tam nekje v francoskih alpah igrajo ravno takšne citre. Na televiziji sem že videl podobne citre z Madžarske, podobno so zvonele, približno enako so igrali. A pri teh televizijskih posnetkih me vedno jezi, ker premalo pokažejo pod roke kako glasbenik igra.

SC: Od kdaj pa potem igrate citre?

Ivan Jelinčič: Bil sem star dvanajst let. V šoli se je pripravljala ena proslava in učitelji so izvedeli, da imamo doma citre in je kar padla komanda – ti boš pa na citre igral. No takrat še nisem znal nič igrati, razen violino s katero sem se mučil v glasbeni šoli. No nekako en mesec sem imel časa in z očetovo pomočjo sem se naučil na violinske citre Na planincih.

SC: Kje vse igrate citre?

Ivan Jelinčič: Ja veliko igram takole doma za goste naše turistične kmetije pa kamor me povabijo. Zelo rad sem se udeležil Popoldneva ob citrah na Kopitniku pa na Prešmentanih citrah in podobno. Za nastop se ponavadi primerno oblečem, tako po trentarsko, s cokli in volnenim brezrokavnikom in klobukom. No takole doma skoraj ne mine dan, da ne bi igral. Pravzaprav igram zase, no če kdo posluša še lepše.

Dejansko se pa »izgubim« v igranju. Začnem igrati in se kar »selim« iz ene melodije v drugo. Igral sem tudi pri vojaki. Povsod sem igral, ker so majhne citre jih lahko vzamem kamorkoli s seboj.

SC: Kdo od vaših otrok igra citre?

Ivan Jelinčič: No vnukinja se navdušuje. Uči se koncertne citre na GŠ v Tolminu. Mogoče bo kdaj pograbila tudi za bordunske citre. Dobro je da se nauči po notah igrati, potem ni tako težko igrati te moje citre.

SC: Po poklicu ste sicer gozdar, a glasba in tudi druge umetnosti vam niso tuje?

Ivan Jelinčič: Pel sem kar nekaj let v zboru, malo se z igralsvom spogledujem. V Trenti imamo eno manjšo dramsko skupino. Vsake dve, tri leta naštudiramo kakšno igro. Delam tudi scene za gledališke igre. Ah to so bile štorije, ko smo gostovali. Tudi na Dunaju smo bili nekoč z baletniki iz Ljubljane z baletom Zlatorog. Morali smo izdelati ogromno sceno s platnom na gradbenem ogrodju, zraven še polno drugega materiala, korenin in ruševja za cel kamion ... Tudi slikam na platno. Začel sem v srednji šoli s tempero, nekaj navdušenja sem dobil v srednji šoli, sicer pa se je oče tudi malo ukvarjal s slikarstvom. V Bovcu imamo društvo likovnikov in na skupinskih razstavah v okviru društva sem že veliko sodeloval.

SC: Od kdaj živite tukaj v Trenti?

Ivan Jelinčič, foto: P. Napret

Ivan Jelinčič: Z ženo sva tukaj kupila posestvo pred tridesetimi leti. Porušila sva staro hišo in zgradila novo, že takrat z namenom, da bomo imeli kmečki turizem. Ni še čisto dokončano, čeprav bo treba že to kar je postavljeno začeti popravljati.

Imamo ovce, pridelujemo sir in poleti imamo kar veliko gostov, tako v sobah kot v kampu, ki smo ga uredili malo naprej od hiše vzdolž Soče.

No pogovor z Ivanom Jelinčičem je bil še precej daljši, saj je možakar kar zgovoren. Posnel sem ga na diktafon in šele čez čas uspel zapisati nekaj od tega pogovora. Pravzaprav morate Ivana doživeti v živo. Kogar zanima kaj več o teh citrah in seveda kako zveni njegovo igranje, ga naj obišče v njegovem rajju ob Soči.

Peter Napret

CITRARSKI ORKESTER GLASBENE ŠOLE RISTO SAVIN ŽALEC

V lanske jeseni je pod vodstvom prof. Irene Glušič začel delovati citrarski orkester Glasbene šole Žalec. V njem igrajo njene učenke citer; Vanessa Vrečič, Brina Gabrovec, Sara Gabrovec, Živa Grobelnik, Urška Ramšak, Veronika Škrubej, Klara Majcen, Pia Turk Žagar in Tajda Prisan.

Večkrat povabijo k sodelovanju soliste drugih instrumentov in pevce. Igrajo priredbe različnih vrst glasbe, od klasične, sodobne do ljudske.

Orkester se je že večkrat predstavil na različnih nastopih v šoli in tudi zunaj nje. Veselijo se vsakega nastopa, saj se vsakokrat naučijo nekaj novih skladb in pridobijo nova znanja pri igranju na citre.

Na intenzivnih vajah v Podčetrtku

Svoje delo razumejo zelo resno, saj jih učiteljica navaja na pravilno, dosledno in lepo igranje. Zato so njihove vaje pogoste in intenzivne. Včasih imajo vaje v obliki dvo ali tri dnevnega seminarja. Na glasbeni šoli imajo podporo in posluh, še zlasti pri ravnatelju šole mag. Gorazdu Kozmosu.

Ves trud in delo se jim poplača na kakšnem lepo uspelem koncertu, kot je bil tisti sredi decembra lanskega leta v dvorani glasbene šole. Polno dvorano poslušalcev so prijetno presenetili z odlično izvedbo koncertnega programa, ki je obsegal kar 20 skladb. Poudarek je bil na božičnih pesmih, kar je bilo času primerno, niso pa manjkale tudi ljudske in sodobne skladbe.

Program so obogatili z gosti. Na violino je igrala Zarja Križnik, na flavto Alenka Bogataj, peli pa so učenci solopetja iz glasbene šole.

Poslušalce so navdušili z domiselno režijo nastopa. Najmlajša učenka Klara se je po trimesečnem učenju igranja na citre predstavila z uvodnim igranjem, nato s petjem in tudi z povezovanjem programa. Ob zaključku programa je

Božični koncert

vsaka članica orkestra podarila prof. Ireni vrtnico in so tako povezale čudovit šopek vrtnic za svojo učiteljico.

V ušesih poslušalcev so odmevali zvoki ubranega igranja orkestra tako, da so jih s ploskanjem nagovorili še za dodatno skladbo. Seveda so bili deležni tudi številnih pohval in čestitk. Gotovo bo na sledečem njihovem koncertu ponovno velik obisk, česar se že sedaj veselijo.

Milica Tičič

MARJAN MARINŠEK 1941 - 2011

Marjan Marinšek, rojen 31. 1. 1941 v Kozjem, je bil po poklicu univerzitetni diplomirani pravnik. Sprva je bil zaposlen v nekaterih podjetjih na Celjskem, bil nekaj let tajnik Skupščine občine Velenje in tudi podpredsednik Izvršnega sveta občine Velenje. S tega mesta je bil leta 1975 imenovan za v. d. ravnatelja novega Kulturnega centra Velenje, ki pa ga je moral šele ustanoviti. Po ustanovitvi se je leta 1976 redno zaposlil v Kulturnem centru Velenje (kasneje Kulturni center Ivan Napotnik), kot ravnatelj, od leta 1987 pa vodja prireditev, kar je ostal do upokojitve leta 2007.

S citrami se je srečal kot srednješolec v Celju. Sprva je kot samouk začel igrati na mamine citre, kasneje pa mu je pri učenju pomagala gospa Gustika Ulaga, občinska sirota iz Celja, ki je rada igrala na citre, a ni znala najbolje poučevati. Z gospo Gustiko sta skupaj igrala pri celjskih družinah, potem pa jih je zanemaril, ker niso bile popularne in je bilo skoraj greh igrati na ta inštrument. Citre so potem ležale na podstrešju do leta 1987. Takrat je začel z razstavami Gasparijevih razglednic in obudil igranje na citre, ustanovil ansambel Šaleške predice, s ka-

foto: P. Napret

terimi so nastopali ob vseh možnih priložnostih, tudi za šole, v cerkvi, na poletnih prireditvah in celo za rojake na Nizozemskem. Po osmih letih, ko je ansambel Šaleške predice začel ugašati, je ustanovil trio Moj dom, v katerem sta peli mladi pevki Tanja Meža in Maja Lesjak, Marjan pa je igral na citre. Prehodili so Evropo, Ameriko in Avstralijo, seveda skupaj z razstavami iz zbirke Gasparijeve razglednice, ki jo je organiziral okoli petdesetkrat. Z različnimi citrarsko-vokalnimi ansambli je posnel šest nosilcev zvoka.

Svoje talente je posvetil kulturi na takšen in drugačen način. Pred leti sem ga spoznal tudi kot popotnika, vendar ne kje ob kakšni poti, temveč v dvorani Kulturnega doma Laško, kjer je z njemu značilno vnemo predaval ob svojih čudovitih diapozitivih o potovanju po svetopi-semskih poteh izvoljenega ljudstva. O svojem prijateljstvu z Astrid Lindringen je napisal prijetno knjigo, ravno tako o zbirki prvih beril. Pa to še zdaleč niso vse knjige pisatelja Marjana Marinška, ki je bil proti koncu življenja tudi član Društva slovenskih pisateljev. Kot kulturnik je bil prisoten tudi v svojem rojstnem kraju Kozje, kjer je prirejal kulturne večere in ustanovil celo šolski muzej: Šola moje mame.

Doma v Velenju je bil seveda nepogrešljiv v Kulturnem centru, pri organizaciji Pikinega festivala in seveda pri Prešmentanih citrah, ki so letos potekale že triindvajsetič. Brez Marjana v Sloveniji ne bi imeli kar dvakrat priložnost slišati »Paganinija na citrah« - Rudija Knabla, pa Tomya Temersona, Michala Müllerja, Trio Psalteria, Dunajski kvartet učiteljic citer, Johannes Rohrerja in Wilfrieda Scharfa. Poleg znanih imen slovenskega citrarstva je dal možnost predstaviti se na srečanjih citrarjev ali pa na samostojnih koncertih številnim mladim slovenskim citrarjem.

Foto: I. Zupanc.

Križ na grobu, foto: P. Napret

Ob ustanavljanju Citrarskega društva Slovenije je sprejel mesto tajnika in to funkcijo vestno opravljal osem let. V njegovi pisarni v Kulturnem centru je bil vsa ta leta sedež našega društva.

Zadnja leta je poučeval citre na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Velenju, kjer nastala njegova skupina osmih citrark, ki so se poimenovala po njem - Marjanke. Delal je pravzaprav do smrti, saj je s svojimi učenkami nastopal, pripravil posnetke za ploščo, pisal in poučeval.

Za citrarstvo v Sloveniji je opravil veliko delo. Za njegove zasluge sem mu leta 2009 na 20. prešmentanih citrah v Velenju podelil listino o častnem članstvu v CDS. Njegov prispevek bo v zgodovini slovenskega citrarstva trajno zapisan.

Marjan je umrl 14. novembra v bolnišnici v Slovenj Gradcu, pokopali pa smo ga v petek, 18. novembra na pokopališču v Žalcu.

Peter Napret

CITRARSKA SKUPINA MARJANKE

V okviru Univerze za III. življenjsko obdobje Velenje deluje že nekaj let citrarska skupina »Marjanke«.

Skupino sestavljajo : Boža Bauer in Betka Kralj (obe iz Domžal) ter Mira Preložnik, Mira Slemenšek, Jožica Klanfer, Anica Sešel in Milica Tičič (iz Velenja). Volje in vztrajnosti jim ne manjka, čeprav so vse začele igrati v poznejših letih svojega življenja.

Njihov dolgoletni vodja je bil Marjan Marinšek, po katerem so si nadele naziv »Marjanke«. Potem, ko je sredi novembra lanskega leta sklenil svoj življenjski krog, so Marjanke dobile novo mentorico, prof. citer in prof. petja Ireno Glušič. Z novim pristopom in novo energijo jih je hitro popeljala še v resnejše delo. Nastopa z njimi na vseh predvidenih nastopih in obogati predstavitev tudi s svojim petjem.

Marjanke so do sedaj že velikokrat nastopale po slovenskih krajih. Igrale so tudi v Cankarjevem domu, nastopale na nacionalni in nekaterih regijskih televizijah, na humanitarnih prireditvah, ob različnih priložnostih, jubilejih... V letu 2010 so si na prireditvi »Prešmentane citre« prislužile naziv »prešmentane citrarke«. Nekaj skladb so že posnele na CD, čeprav raje igrajo kar v živo. Na svoje koncerte povabijo goste, najraje

Lanski nastop na Velenjskem gradu z Marjanom Marinškom

soliste na flavti, violini ali kitari. Večinoma igrajo, po priredbah, ljudsko glasbo, nekaj pa tudi ostalo.

Zavedajo se, da s svojih igranjem ne morejo dosegati nivoja mlajših in šolanih citrarjev, vendar so hvaležne za vse kar so se naučile in še vedno jih žene radovednost in želja po odkrivanju novega pri igranju na citre. Zato se rade udeležijo kakšnega seminarja ali poslušajo koncerte naših, res dobrih, slovenskih citrarjev.

V načrtu imajo kar nekaj nastopov in koncertov v naslednjih mesecih. Želijo, da bi jim šlo kar najbolje pri igranju.

Milica Tičič

CITRE NA GRADU

Mili zvoki strun se počasi raztezajo nad atrijem starih zidov. Zdi se, da so kot nežna svilena odeja, ki pade nate, se tiho dotakne lasišča, objame glavo, se po prstih splazi skozi ušesa, nalahno strese telo in prodre še globlje – do srca.

Kdo ve, kako globoko prepojeni so ti stari grajski zidovi z napevi. Kot da se vsakič na novo odprejo in vsrkajo vsako noto posebej. Nasičeni zvoki s stoletnimi spomini se nato vračajo nazaj v atrij, se povežejo s srci poslušalcev v občutje, ki mu lahko rečemo sreča. Na obrazih se opazi spokojnost in mir. Vse skrbi izginejo. Obstaja samo še ta trenutek in zavedanje, da je sedaj lepo in naj tako ostane še nekaj časa.

Razmišljam, kakšno, skoraj čarobno moč imajo citre, da so v nekaj trenutkih združile poslušalce

in jih ponesle v nek drug svet, kjer jim je lepo. In kako dobro bi bilo, če bi bilo večkrat tako. Pogled se mi ustavi na ustnicah poslušalca tam zadaj. Potiho mrmra napev »Rastejo v strmi gori, bele planike tri ...« Za hip se ozrem na ostale citrarke in s toplino v srcu igram dalje.

Skoraj je koncert končan, ko tiho začnejo padati deževne kaplje. Mogoče je še narava želela dodati svoj napev in obogatiti vzdušje. Konec je, pa vendar poslušalci še kar sedijo. Zdi se, da nihče ne želi streti te čudovite posode sreče, ki smo jo za droben trenutek življenja ustvarili skupaj: citrarji, poslušalci in ti stari grajski zidovi.

Milica Tičič

SLAVICA ZAVRL

Tekli so mladosti dni,
b'lo nobenga pome ni,
stara sem samičica,
zarjovena d'vičica.

(France Prešeren)

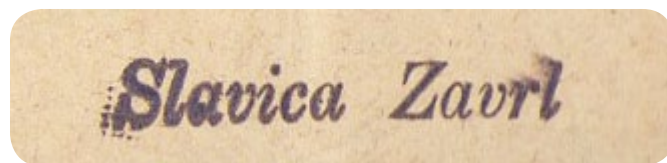
OKNO JE ZAGRNILA Z ODEJO ...

Ob spominu na stare citrarje najprej pomislimo na zanimive in prijetne dogodivščine, čeprav glasbena muza marsikomu izmed njih ni bila vedno naklonjena. Tudi **Slavici Zavrl** (1905-1985), ki se citram in glasbi ni nikoli odrekla.

Rojena je bila v družini nadučitelja Valentina Zavrla iz Begunj pri Lescah, ki je z ženo rad igral citre, kar dokazuje tudi tiskana notna zapuščina, v kateri je veliko staroavstrijskih skladb, napisanih za duete. Njunega prvorojenca Petra so med študijem v Zagrebu našli obešenega na podstrešju meščanske stanovanjske hiše; baje zaradi nesrečne ljubezni. Starša naj bi bilo tako sram, da nista šla na pogreb.

Hčerki Slavica in Danica, ki sta tudi igrali citre, nista imeli otrok, čeprav je bila Danica poročena. Kruta usoda jo je vodila v bolnišnico za duševno bolne v Vojniku pri Celju. Slavica pa je umrla po dvotedenskem bivanju v domu osta-

relih v Kamniku, ko si ni več opomogla po operaciji ledvic in so ji odpovedale tudi noge. Rod Zavrl ovih je tako izumrl.

Žig Slavice Zavrl (dolžina 2,4 cm)

Slavici je osnovno glasbeno izobrazbo in citrarske izkušnje posredoval oče, ki je sicer želel da bi hči igrala klavir. V bližini Tobačne tovarne, kasneje pa v Ločnikarjevi ulici v Ljubljani je skoraj vse življenje za majhen denar poučevala citre in kitaro. Vedno je imela vsaj dvanajst učencev, ki jih je poučevala ob torkih in četrtnih.

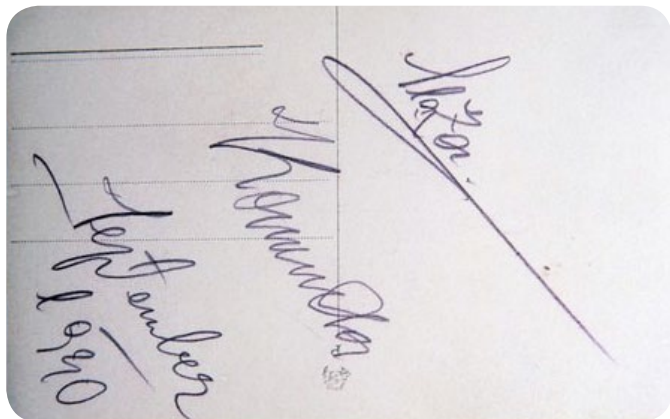
Učencem je vedno dajala veliko not za vajo, tako da je pozno v noč prepisovala note. Okno je zagrnila z odejo, da z igranjem in svetlobo ni motila sosedov. Spat je hodila ob eni uri zjutraj, vstajala je ob sedmih. V nedeljo ni pozabila k maši. Glas si je izšolala pri operni pevki, saj je tudi sama sanjala, da bo nekoč operna pevka. Pravilno dihanje pri petju je na tleh leže vadi-la tako, da si je na prsni koš položila knjige. Ob spremljavi citer je rada zapela, najraje operno arijo. Kot se je nekoč spodobilo za »pravo« učiteljico citer, je imela tudi svoj žig. Najbolj je bila vesela drobnih pozornosti, saj je živela skromno; premogla ni niti kolesa.

Do podeželskih vrstnic se je obnašala nekoliko vzvišeno, ker je celo življenje igrala le citre in ni nikoli stopila v vrt ali na njivo. Najbolj žalostna pa je bila, ko je kot zrela ženica prijokala z avdicije. Kdo ve zakaj, lahko da je bil tudi zaradi njenih tišjih citer s šibko dinamiko, ki so se ponašale predvsem z lepo borduro, njen nastop »medel in neprepričljiv«. Vsekakor pa so se po vojni v medijih citrarke težje uveljavile kot fantje.

Slavica ni bila nikoli zaposlena, preživljala se je s skromno očetovo pokojnino. Sama je dobila invalidsko pokojnino zaradi okvare vida, ki je izvirala

Hitro, hitro mine čas, mine tudi lep obraz (G. Ipavic, Vse mine). Slavica Zavrl (levo) v cvetu mladosti, leta 1927.

Slavičina pisava na zadnji strani ene od njenih fotografij.

iz otroštva zaradi napačnega zdravljenja. Čeprav je rada plesala in gledala za fanti, snubca ni nikoli našla. Njena simpatija, lepotec Slavko iz Zagreba, ki ga je spoznala v ljubljanskem hotelu Bellevue (k svoji fotografiji ji je rad pripisal »uz

ugodno sjećanje na Slavicu«) je bil nedosegljiv, njen oboževalec, gorenjski samozavestnej Lojze pa nekoliko preveč podeželski in »lesen«.

O poroki je začela razmišljati šele pri sedemdesetih; prvi snubec, ki je njeno ženitno ponudbo zasledil v časopisu, jo je ucvrl, drugi pa se je raje odločil za sestro Danico, ki je bila že vdova. Kljub temu ji je uspelo spoznati deset let starejšega prijatelja. Večkrat je pri njem tudi prespala, toda petdeset let prepozno - zaradi astme je kmalu umrl. Kot da ne bi več sodila v naš čas, si je Slavica kot drobna in živahna starka z zaprašeno lasuljo sama krpala obleko in posteljnino; skoraj že popolnoma slepa. Umrla je osamljena, revna in pozabljena .

Besedilo in fotografije:
Ivan Zupanc.

OPISALA VAM BOM MOJE CITRE

Dolge so približno 60 cm, široke pa 28 cm. Resonančni trup je iz lesa in je rjave barve. Spodnja stran je ravna, nato se rahlo zaokroži do zgornje strani. Na sredini v trupu imajo majhno odprtino, ki se imenuje zvočnica. Ta omogoča, da zvok odmeva.

Spodaj je najprej ubiralka s petindvajsetimi prečkami in polji. Na ubiralki je pet strun. Prva tanka struna se imenuje a, druga A, tretja D, četrta G in peta C. Struni a in A imata enaki glas. Ostale tri strune D,G,C imajo različne glasove in so malo debelejšje. Te strune poteka-

jo po prečni letvi, na levi strani, da se ne zavozlajo so pripete na mehanizem z vijaki.

Od tu naprej so proste strune. Imenujejo se tako, ker niso na ubiralki, teh je 27. Strune se razlikujejo po debelini in po moči glasu. So barvaste, da jih lažje ločim. Tudi te strune potekajo po prečni letvi na levi strani in so pripete na mehanizem z vijaki. Da lažje igram naslonim desno roko na sedlo. Ko igram po strunah na ubiralki imam na desni roki, na palcu naprstnik.

Citre imajo spodaj tri čepke, da so malo višje od mize. Strune uglašujemo s posebnim ključem. Citre se igrajo na mizi, ki je malo nižja od navadne, ali pa je stol nekoliko višji. Citre ležijo na mizi malo postrani. Ko končam z igranjem jih odložim v črni kovček, ki je znotraj obložen z mehko rdečo prevleko, da se citre ne poškodujejo. Pokrijem jih z usnjeno krpo in kovček zaprem.

Moje citre je izdelal Jože Holcman iz Selnice ob Dravi, stare so štiri leta. Stara sem 10 let in obiskujem 1. razred citer v glasbeni šoli Frana Koruna-Koželjskega v Velenju. Moj učitelj je Peter Napret. Citre igram zelo rada.

Sara Pečnik, foto: P. Napret

Sara Pečnik

PES ALI CITRE

Že odkar se zavedam, sem si želela imeti psa. Takšno pasjo mrcino, ki bi tekala za menoj, ki bi me spremljala, kamor bi šla, ki bi mi zvesto sledila z očmi. Pa sem vprašala lani zgodaj spomladi strička Googla, ki ve vse, če pozna koga, ki bi imel zame ponudbo takšnega lepega psička. Seveda ga je imel in šla sem ga iskat. Ne daleč, v sosednjo vas na podobni griček in prijazna gospa mi je dovolila, da sem bila s štirimi črnimi pasjimi kepicami vsaj dve uri. Še sedaj jih vidim, toda moja boljša polovica je bila zgrožena, obupana in o kakšni drugi ljubezni ni bilo govora. Se ve zakaj! Preprosto, ne bi bil več prvi! In tako je moja otroška želja zopet padla v vodo. Razumljivo, na stara leta se pa res ne bom ločila. Zaradi pasje mrcine že ne!

Kaj pa sedaj? Otrok je že dolgo samostojen, tam nekje v deželi ljubljanski se trudi za vsakdanji kruhek, vnukov ni, prave družbe na deželi tudi ne, moja dušica pa hrepeni po nečem, kar bi mi zapolnilo moje željo skrbeti za nekaj ali nekoga.

Spomnila sem se, da sva s sestrico igrali naši mami, ko je bila na odhodu iz tega sveta, na takšne majhne otoške citre s sedmimi strunami. Ni bilo nekaj posebnega, toda naša mama je zraven navdušeno pela. In ker se je moja boljša polovica že nekaj let trudila z igranjem na električne orgle je padla odločitev: citre!

Zopet je pomagal striček Google. Čisto preprosto: rabljene citre! Izbira velika, toda lahko bi bil maček v žaklju. To pa ne, smo se zopet družno odločili in povprašali mojstra skoraj v bližini. Pravi mojster, prav zares, kajti

Simbolična slika, foto: P. Napret

v treh tednih so me pri gospodu Holcmanu čakale čisto nove citre. In njegova hčerka nam je zaigrala nekaj skladbic. Nisem videla, kako hitijo njeni spretni prsti po strunah, ker je bil moj pogled povsem zamegljen. Malce ponosno in prestrašena sem odnesla citre v najino majhno hiško, jim našla prostor kar na kuhinjski mizi in poskušala brenkati, toda...niti podobno ni bilo tistemu, kar sem slišala ob nakupu.

Na srečo mi je gospod Holcman prijazno svetoval, koga naj pokličem. Prav je imel, brez učitelja ne gre, in tako sem se prelevila iz upokojene učiteljice v marljivo učenko. Moja učiteljica Doroteja je zelo strpna in razume, da prsti starejših niso tako spretni, da tudi spomin ni več tako prožen, da je že hudo dol go od tistih dni, ko smo imeli v šoli glasbeno vzgojo, da so medtem pretekla leta, ko smo samo peli, če smo imeli čas. Toda, kjer je volja, je tudi pot! Je že res, da bi v začetku učenja nujno potrebovala psa, ki bi iskal prave note, prsti okorni, misel počasna, toda sedaj po skoraj letu dni mučenja strun se že zgodi, da kakšna skladbica zazveni vsaj za silo spodobno. Še bo potrebno veliko, veliko vaje, toda pravijo, da so citre eden najbolj zahtevnih instrumentov.

Ko sem dovolj zbrana, lahko zaigram kakšno meni ljubo skladbico skoraj brez napak, pa vendar še strune ne zvenijo ubrano, kot pri spretnih prstih moje učiteljice. Morda bodo – nekoč! Najhuje je, kadar bi rada komu, ki pride na obisk na hitro kaj pokazala. Strah in trema naredita svoje. Ni niti podobno temu, kar zmorem, ko sem sama!

V vasi vodim KUD in skupino ljudskih pevk. Slovenske ljudske pesmi so naše pravo bogastvo, le nekateri jih ne znajo ceniti. Me, »stare babe«, smo se že pred leti odločile, da se ne damo in sedaj poskušam skupaj z njimi premagati strah in jih spremljati pri nekaterih naših pesmih. Saj gre, le zopet bomo potrebovale veliko vaje in druženj, kar pravzaprav ni slabo, ker se tako rade družimo in smo v teh letih postale prave prijateljice.

Z učiteljico se bova še naprej trudili, da bi zadostili mojim željam. Citre zapolnjujejo moje potrebe po pridobivanju novih znanj in so velik izziv. Včlanila se bom v Citrarsko društvo Slovenije, poskušala iz mojih citer izvabiti čim lepše zvoke in morda nekoč igrati za širše občinstvo. Želja

Nada Svetina

imeti psa, ni zamrla, morda se mi nekoč le uresniči. Sedaj sem čisto zadovoljna, da me

citre čakajo, ni skrbi, da bi mi medtem, ko se midva potepava po svetu zbežale po vasi, ni jih potrebno voditi na sprehod, le občasno na vaje, ni skrbi, da bi zbolele, ker mojster je dokaj blizu, zvesto me čakajo, pravzaprav ne morem mimo, ne da bi pobrenkala skladbo ali dve. Vem, da nikoli ne bom pravi mojster, toda glasba je pesem duše, je zdravilo za osamljene in žalostne, je radost za srce.

Tako, sedaj grem pogledat, če še strune zvenijo enako kot včeraj, ker imam jutri zmenek z mojo učiteljico.

V Jakobskem Dolu, 22. Marca 2012

Nada Svetina

MOJSTRSKI TEČAJ CITER V ŠTANJELU

Štanjel je eno izmed najlepših in najstarejših mest na Krasu, kjer lahko občudujemo grad z galerijo Lojzeta Spacala, Ferrarijev vrt, kraško hišo, cerkev in Stolp na vratih. Prav to srednjeveško mestece si je izbralo UPOL za prizorišče mojstrskih tečajev s koncerti mentorjev ter udeležencev na Štanjelu in v okoliških krajih, ki so jih poimenovali Solokamp.

Solokamp je novi projekt UPOL, »znamke« za kakovost, inovativnost in nepozabna doživetja, ki jih prinašajo prepoznavni vsakoletni projekti kot sta Svirel – mednarodno glasbeno tekmovanje ter OrkesterkamP – orkestrska šola in festival za pihalne in simfonične sestave. Mojstrski tečaji potekajo za inštrumente; harfo, flavto, pozavno, diatonično harmoniko, korepeticije, solopetje in tudi citre. Mojstrski tečaj citer bo potekal od 1. 8 – 5. 8 2012 pod mojim mentor-

stvom. Namenjen bo vsem slovenskim in tujim citrarjem, ki se že več let učijo citre in želijo svoje znanje izpopolniti. Poudarek bo na sami tehniki igranja in izvajalni praksi različnih glasbenih stilov (sodobne glasbe, citrarske romantike, jazz-a, ...) ter izvajalni praksi stare glasbe in prirejanje te zvrsti glasbe iz not za lutnjo, violončelo in ostalih inštrumentov za citre. V seminar bo vključena tudi komorna igra. V okviru seminarja se bodo udeleženci predstavili z dvema koncertoma.

Vsi udeleženci dobijo tudi posebne diplome, kot potrdilo o udeležbi na mojstrskem tečaju. Več o dogajanju v Štanjelu je na spletni strani: www.upol.si.

Janja Brlec

REKA IN STRUNE

Reka, kam hitiš,
kam le tako hitiš?

Kakor strune si ubrana,
ko čez polja žuboriš.

Tvoj glas je kakor sonce,
kakor dež in mraz;
kot obličje je dekleta,
ki posodi Ti svoj glas.

Počakaj name,
da ti sporočim,
da citer zvok Ti izročim.

Da boš pela,
se smejala,
da radost boš srcu mojemu dala.

Reka moja draga,
kam se Ti mudi?
Postoj, le postoj, počakaj ...

Milica Tičič

CITRE – SODOBEN INŠTRUMENT

PREDSTAVITEV CITER ZA OSNOVNOŠOLCE

Vocal BK Studio oz. šola odrskih umetnosti nudi širok spekter glasbenega izobraževanja.

Namen šole odrskih umetnosti je spoznavanje temeljnih zakonitosti estetskega oblikovanja, razvijanje estetske občutljivosti, širjenje in spoznavanje glasbene literature vseh zvrsti in stilov. Mladi umetniki razvijajo svoj glasbeni okus in sposobnost vrednotenja ter v skladu s svojimi zmožnostmi razvijajo in poglobljajo glasbeni posluš (ritmični, melodični in harmonski), se usposobijo za analitično zaznavo tonskih odnosov ter njihovo izvedbo, spoznavajo glasbene prvine in njihove temeljne zakonitosti, sodelujejo v oblikah individualnega in skupinskega muziciranja, s pridobljenimi znanji ustvarjajo glasbene vsebine ter spoznajo osnove glasbenega oblikovanja.

Vocal BK Studio nudi naslednje programe: pe-tje, kitara, bas kitara, citre, flavta, bobni, tro-benta, klavir, klaviature, harmonika, odrska prezenca, gib, ples, glasbeno-teoretične pred-mete in glasbeni vrtec.

Menimo, da citre ne podlegajo več stereotipom tihega, nežnega inštrumenta, temveč presene-čajo s pestro paleto različnih glasbenih stilov. Ker so citre mlajši populaciji danes predvsem neznan inštrument smo se odločili, da predsta-vimo citre s programom – učna ura citer, ki jo izvaja Janja Brlec. Predstavitve so vključene v vzgojno-izobraževalni proces kot učne ure glas-benega pouka na osnovnih šolah. S predstavi-tvami smo pričeli v mesecu novembru v Celju in okolici. Učenci imajo priložnost spoznati citre v vseh pogledih; citre v svetu baročne glasbe, filmske glasbe, jazza. Spoznajo tudi razvoj same tehnike igranja in lepoto inštrumenta nasploh.

Pri predstavitvi imajo možnost tudi zaigrati na inštrument ter tako vzpostaviti prvi stik s citrami. Predstavitve, ki so bile izvrstno sprejete, smo imeli že na osnovni šoli v Preboldu, na Ljubečni, v Vojniku, Žalcu, Dramljah, Novi cerkvi na Ponikvi in drugod. Otroci so na predstavitvah zelo uživali, predvsem ob možnosti igranja na citre.

Pokazali so veliko veselje, navdušenje in pripravljenost sodelovanja.

Kljub temu, da smo s poukom v šoli odrskih umetnosti že pričeli, z veseljem vabimo k vpisu v naše programe skozi celo šolsko leto.

Prav tako pa vaše najmlajše vabimo k vpisu v glasbeni vrtec.

Boštjan Korošec

MED STRUNAMI

Konec lanskega leta je izšla nova slovenska citrarska CD plošča z zahtevnejšo glasbo. Citre so zazvenele izpod prstov Janje Brlec. Večina posnetkov je nastala v studiu Coda v Celju s snemalnim mojstrom Igorjem Korošcem, nekaj posnetkov pa je iz Münchna, kjer je ob Janjih citrah slišati tudi saksofon, kontrabas, tolkala, elektroniko in vokal.

Kritik Tomaž Geržeta je v recenziji, ki je izšla v aprilski številki revije Glasna o Janjini plošči med drugim zapisal: »Ljubitelji (sodobne) klasične glasbe so dobili album, ki jih bo pritegnil s kvalitetnimi izvedbami starejše literature ter obogatil njihove poslušalske izkušnje s privlačnimi deli glasbene sedanjosti.« Obogatite torej svojo zbirko plošč in vaše »poslušalske izkušnje« s prvicom Janje Brlec.

Peter Napret

Naslovnica CD plošče

NOVI NOTNI IZDAJI ZA CITRE za standardno uglasitev

Črt Sojar Voglar (*1976) je leta 2000 diplomiral iz kompozicije in glasbene teorije na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu prof. Marka Mihevca in leta 2004 opravil magisterij iz glasbene analize. Deluje kot profesor glasbenega stavka in solfeggia na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani ter kot docent na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Njegov ustvarjalni opus obsega nad 150 del za različne zasedbe in žanre ter vrsto priredb. V letu 2005 je bil štipendist Ministrstva za kulturo RS in aprila 2006 rezidenčni skladatelj v Visbyu na Švedskem.

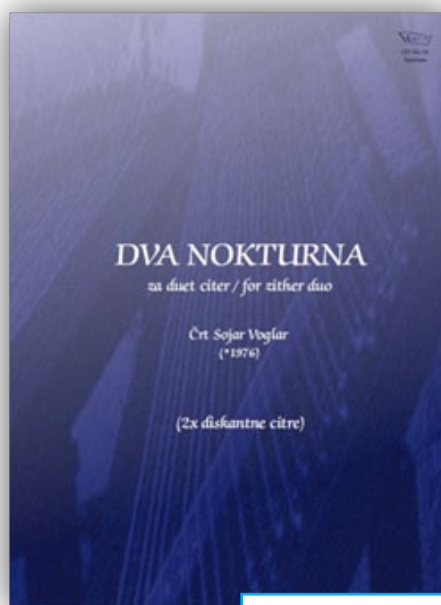
Črt Sojar Voglar v svojih delih s svojim temperamentom in mladostniško energijo rad združuje elemente živahnega neoklasicizma z barvitostjo impresionizma ter poudarja ali postavlja v sožitje kontraste med kompleksnim in preprostim: preprostost melodike in akordike ter ritmične jasnosti z aleatorično razpršenostjo in disonanco (vključno s clustri). Med njegovimi najbolj uspešnimi deli so koncerti za različne solistične instrumente z orkestrom ter komorna glasba za pihala.

"Dva nokturna za duet citer (napisana za duet

CIT NG 01: DVA NOKTURNA za duet citer

(Črt sojar Voglar, *1976)

Težavnost 4-5

Cena 12 € (z DDV)

citer Fantazija) vključujeta določen kontrast: če je prvi nokturno po značaju res "nočno" umirjen, drugi s svojo živahnejšo izraznostjo ponazarja veselo, pa vendar nehрупno nočno življenje, ki se zlasti ob koncu tedna odvija v številnih mestih in vaseh."

Črt Sojar Voglar, februar 2012

Citrarka Irena Zdolšek je diplomantka Visoke šole za glasbo in gledališče v Münchnu (2007), kjer je istega leta opravila tudi umetniško specializacijo. Poučuje od leta 2004. V tem času je napisala in izdala učbenik v več delih za standardno uglasitev za citre. Redno koncertira, tako solistično kot v raznih komornih zasedbah.. Izpeljala je več projektov in posnela dve zgoščenki z gosti (Zither moves /2008/ in Cvetje v Bachu /2010/).

Sašo Vollmaier (1982), pianist. Diplomiral je na Akademiji za glasbo v Ljubljani (2008). Sodeluje s skupino Laibach. Po končanem študiju se je odpravil v Pariz, kjer je deloval kot korepetitor in asistent v teatru (Pantheatre) z ustanoviteljema Lindo Wise in Enriquejem Pardom. Aktiven je kot korepetitor, studijski glasbenik, avtor raznih projektov...

»Cvetovi amarilisa izredno poživijo kratke jesenske in zimske dni s svojimi barvami. Amarilisa nam s cvetenjem tako polepša hladnejši del leta, ob začetku toplejšega obdobja pa prei-

Irena Zdolšek

CIT NG 02: AMARILIS / ZVEZDASTI JANEŽ za duet violina in diskantne citre

Težavnost 4-5

Cena 12 € (z DDV)

de v mirovanje in s tem v fazo nabiranja nove energije za ponovno cvetenje. In prav tako kakor ti cvetovi, se razcveti tudi ta skladba, ki je pred Vami ...»

Irena Zdolšek,
januar 2011

«Skladba Zvezdasti Janež je nastala na pobudo Špele Huzjak in Irene Zdolšek. V njej je predstavljen 'mini' eksperiment, kjer izhajam iz zvoka Klavineta (značilen inštrument predvsem v 'funk' glasbi v 70 letih prejšnjega stoletja). Skladba je sestavljena iz treh krajših delov z violinsko improvizacijo. Prepletajo se ritem, nekaj 'nepravilnih' tonov in zvok, katerega izvor ni od začetka proti koncu, ampak od konca proti začetku (v načinu razmišljanja, posledično tudi zvoka samega).»

Sašo Vollmaier, februar 2012

KOLEDAR PRIREDITEV

- Sobota, 4. avgust od 11:00 ure dalje, 22. Popoldne ob citrah na Kopitniku, nastopajoči se lahko prijavite pri Petru Napretu (041 721 109)
- Ponedeljek, 20. avgust ob 19:30 Vila Bianca, Velenje, 24. citrarski festival PREŠMENTANE CITRE, Michal Müller iz Češke, solistični koncert
- Torek, 21. avgust ob 19:30 Vila Bianca, Velenje, 24. citrarski festival PREŠMENTANE CITRE, Duet citer Neli in Karmen Židar Kos
- Sreda, 22. avgust ob 19:30 Vila Bianca, Velenje, 24. citrarski festival PREŠMENTANE CITRE, Tanja Lončar, citre in vokal
- Citrarski abonma – koncertna sezona 2012/13, objava koncertov na www.zkst-za-lec.si in www.citre-drustvo.si
- Četrtek, 18. oktobra 2012 ob 19:30 uri, Dvorana 2. slovenskega tabora v Žalcu, koncert ob 20-letnici glasbene družine Galič. Ob tej priložnosti bo CDS po sklepu Zbora članov citrarki Citi Galič podelilo listino o častnem članstvu

Napovedi drugih prireditev spremljajte na internetni strani CDS: www.citre-drustvo.si

Cita Galič v Štanjelu na Krasu

SLOVENSKI CITRARSKI ORKESTER 22. IN 23. OKTOBER 2011 (ROGAŠKA SLATINA)

foto P. Napret